

Justitsministeriet

Lovafdelingen

15 AUG. 2005

Helge Bülow
Tjærebyvej 15
4690 Haslev

Dato: Strafferetskontoret
Kontor: Thomas Høj Pedersen
Sagsbeh.: 2005-730-0202
Sagsnr.: THP40019
Dok.:

Justitsministeriet har modtaget Deres henvendelse af 14. april 2005 om retsplejelovens overensstemmelse med Den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 6 i forbindelse med omkostninger ved advokatbeskikkelse.

Justitsministeriet kan oplyse, at der inden for strafferetsplejen efter retsplejelovens § 731 kan beskikkes en forsvarer til den sigtede. Denne bestemmelse opregner en række tilfælde, hvorefter en sigtet skal have eller kan få en forsvarer beskikket, hvis sigtede ikke selv har valgt en forsvarer. Bl.a. kan sigtede begære en forsvarer beskikket i sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde.

Efter retsplejelovens § 732 kan retten i andre tilfælde end de i § 731 nævnte beskikke en forsvarer til sigtede, når retten efter sagens beskaffenhed, sigtedes person eller omstændighederne i øvrigt anser det for ønskeligt.

Hvis tiltalte frifindes, skal han ikke betale nogen omkostninger i forbindelse med sagen – dermed heller ikke til den beskikkede forsvarer - medmindre disse omkostninger skyldes hans tilregnelige og retsstridige handlinger eller undladelser, jf. retsplejelovens § 1010. Findes sigtede derimod skyldig, er han pligtig at erstatte det offentlige de nødvendige udgifter – herunder forsvarerbeskikkelse - som er medgået til sagens behandling, jf. retsplejelovens § 1008.

Ønsker den sigtede en forsvarer efter eget valg, jf. retsplejelovens § 730, er han berettiget til dette, men omkostningerne herved skal sigtede selv dække, medmindre retten beskikker den pågældende eller undtagelsesvis bestemmer, at det offentlige skal betale, jf. retsplejelovens § 1007, stk. 2.

Ifølge den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 6, stk. 3, litra c, skal enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, have ret til at forsvare sig personligt eller ved bistand af en forsvarer, som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale juridisk bistand, at modtage den uden betaling, når dette kræves i retfærdighedens interesse.

Konventionens artikel 6, stk. 3, litra c, indebærer en ret til at være repræsenteret ved en forsvarer efter eget valg. Sigtede har dog kun krav på at få stillet en forsvarer til rådighed på det offentliges bekostning, hvis sigtede ikke har tilstrækkelige midler, og det er krævet af hensyn til retfærdigheden, jf. Den Europæiske Menneskeretskonvention med kommentarer, 2. udgave, side 342.

Spørgsmålet om hvorvidt det er foreneligt med artikel 6, stk. 3, litra c, i tilfælde, hvor der har været pligt til forsvarerbeskikkelse, at pålægge anklagede at betale udgifterne herved, såfremt han domfældes, er behandlet i Croissant mod Tyskland, dom af 25. september 1992. Domstolen lagde her til grund, at en ordning, hvorefter anklagede i tilfælde af domfældelse pålægges at betale udgifterne til forsvarer, ikke er i strid med bestemmelsen, såfremt han har adgang til efterfølgende at få beløbet eftergivet på grund af manglende betalingsevne, jf. Den Europæiske Menneskeretskonvention med kommentarer, 2. udgave, side 347.

Med venlig hilsen

Anne Kristine Axelson

der til kommer

ECHR

Airey

9/okt. 1979